

[Kurt Hansen.]

Skriftlig begrundelse.

På et spørgsmål fra hr. Steen Folke den 11. juni 1975, om ministeren ville redegøre for den danske deltagelse i NATOs AWACS-flyprojekt til 10 mia kr., svarede ministeren, at dette var et af de helt lette spørgsmål at besvare, idet Danmark ikke deltog i et sådant projekt.

Når spørgsmålet igen rejses, hænger det sammen med, at Information fra den 12. februar 1977 bringer en artikel, hvoraf det fremgår, at forsvarsministeren på et forsvarsministermøde har udtalt, at Danmark i princippet går ind for anskaffelse af radarsystemet til NATO.

Kurt Hansen (VS):

Den 11. juni 1975 rejste VS et spørgsmål til forsvarsministeren – nærmere bestemt var det hr. Steen Folke, der gjorde det – der lød sådan: »Vil ministeren redegøre for den danske deltagelse i NATOs AWACS-flyprojekt til 10 mia kr.?«. (Folketingstidende 1974-75, 2. samling, sp. 6181 ff).

På dette spørgsmål fik vi nok et af de mest klare svar, der er givet her i folketingets spørgetid. Forsvarsministeren sagde på det tidspunkt: »Dette er et af de helt lette og enkle spørgsmål at besvare: Danmark deltager ikke i et sådant projekt.«

Videre sagde forsvarsministeren: »Projektet har været til behandling og nævnt i NATO-regie, men danske embedsmænd og ministeren har fra starten sagt fra over for deltagelse i et sådant projekt.«

Når vi rejser sagen igen, hænger det sammen med, at den er blevet nævnt i Information fra den 12. februar i år, og efter at jeg har indleveret spørgsmålet, har der været noget skrivi i Aktuelt om denne sag.

I Information står, at indtil videre er Danmarks stilling blev formuleret af forsvarsminister Orla Møller på forsvarsministermødet i december således, at Danmark går ind for princippet om at anskaffe radarsystem til NATO, men at man på nuværende tidspunkt ikke kan give det økonomiske tilsagn.

I Aktuelt fra den 19. marts er der en lidt anden udlægning. Det fremgår heraf, at den vesttyske forsvarsminister, Leber, decideret over for Pentagon har givet udtryk for, at hvis ikke man ville købe de vesttyske Leopard-tanks, så kunne der altså blive nogle problemer med hensyn til, om Danmark og Vesteuropa i det

hele taget ville være med til at anskaffe dette AWACS-flysystem.

Forsvarsministeren (Orla Møller):

Det er korrekt, at jeg, som anført i hr. Kurt Hansens begrundelse for spørgsmålet, den 11. juni 1975 på et tilsvarende spørgsmål fra hr. Steen Folke svarede, at Danmark ikke deltog i det dengang omtalte NATO AWACS-flyprojekt. Når jeg dengang kunne svare sådan, var det dels, fordi projektet i sin daværende form ikke havde den store militære interesse for Danmark, dels, fordi spørgsmålet om dansk deltagelse ikke havde været oppe i NATOs forsvarsplanlægningskomité på forsvarsministerniveau.

Danmark har som andre NATO-lande et behov for at få varsling af angreb fra lavtgående fly, og vi ved, at der i de senere år er udviklet nye flytyper, som er i stand til at angribe i meget lav højde og under den radardækning, som det eksisterede integrerede NATO-luftforsvar kan give. For at dække dette behov har det længe været Danmarks hensigt at udbygge vores stationære radarstationer, og derfor var vi i 1975 ikke indstillet på at deltage i en anskaffelse af det amerikanske luftbårne flyvarslingsystem AWACS, fordi vi ikke mente, at det helt tilfredsstillende vore nationale krav til lavvarsling.

Siden 1975 er der imidlertid sket en ændring af dette såkaldte AWACS-system. Det er blevet mere egnet til at opfylde de militære krav, som NATO i Europa må stille til et kontrol- og varslingsystem. Jeg kan bl. a. oplyse, at det er blevet udformet til også at kunne dække havområder samt modstå elektroniske påvirkninger.

Danmark deltager i det integrerede NATO-luftforsvarssystem, og ved de lejligheder i NATO, senest på forsvarsministermødet i december 1976, hvor der blev anmodet om Danmarks stillingtagen til deltagelse i den fælles NATO-anskaffelse af det luftbårne kontrol- og varslingsystem, er det blevet tilkendegivet, at Danmark som alle andre NATO-lande anerkender nødvendigheden af, at der gøres noget ved den alvorlige trussel, som lavtgående fly udgør, samt at vi vil overveje som et minimum at deltage i den del af AWACS-projektet, som har at gøre med tilknytningen til det eksisterende integrerede NATO-luftforsvarssystem, det såkaldte NAT-system.

Danmarks tilknytning til det fælles NATO-